

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЧЕКАН О. І. Теоретико-методологічні аспекти освітнього процесу сучасного дошкільника з ООП	211
ЧЕКАН О. І., ДОЧИНЕЦЬ Г. Д., ВОВЧОК В. М. Ігрова діяльність як чинник розвитку зв'язного мовлення дітей із ЗНМ	213
ЧЕКАН О. І., ЛУКАЧИНА Л. В., ЧУБИРКО К. Я. Наукові підходи щодо розвитку ігрової діяльності у дитини- дошкільника, що має ООП	215
ЧЕКАН О. І., МАРКУСЬ Ю. М., МАТЬОЛА І. В. Особливості пізнавальної діяльності дітей з ООП	216
ЧЕРЕПАНЯ М.Т. Соціальні інституції Закарпаття першої половини ХХ століття	218
ЧЕРЕПАНЯ Н.І., МАТЕНЬКО Д. Театралізована діяльність у ЗДО як засіб музично-естетичного розвитку дітей	220
ЧЕРЕПАНЯ Н.І., ЧЕХ Н. Особливості формування соціально-моральної особистості в умовах співпраці закладу дошкільної освіти і сім'ї	222
ЧОВРІЙ С. Ю. Актуалізація ретродосвіду присвоєння кваліфікації вчителям початкових шкіл на Закарпатті (друга половина ХІХ – 40-і роки ХХ століття)	224
ШВАРДАК М.В. Особливості прийняття управлінських рішень керівником закладу освіти	226
ШВАРДАК М. В., ГИЧКА Т. І. Якість освіти: суть поняття та особливості оцінювання	227
ШКРІБА С. Стежками дитинства Івана Ющука	229
ШУТІЙ М.В., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Використання методів проблемного навчання на уроках у початковій школі	231

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

БАРЧІЙ М.С., ВОРОНОВА О.Ю. Психологічні аспекти дистанційного навчання в сучасних умовах.....	234
БОБИРЕВА О.С. Концептуальний, змістовий та процесуальний рівень розробки інтерактивних технологій під час формування фахової компетентності у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.....	236
БРЕЦКО І. І., ВАРГА В.С., БУЧМЕЙ І.І. Психологічні особливості становлення емоційної компетентності студентів.....	238
ВАРГА В.-Д.М., БАРНА Х.В. Характеристика рівнів загального недорозвинення мовлення.....	240
ВАРГА В.С., БУЧМЕЙ І.І., КИСЛЯК Н.С. Психологічні особливості старшого шкільного віку.....	241
ВЛАСЮК С.І., ЧЕРЕПАНЯ Н.І. Фактори впливу на формування психофізичного здоров'я дітей дошкільного віку.....	243
ГАВРИШКО С.Г., ІЛЬКАНИЧ Н. М. Особливості мотивації учнів початкової школи до занять фізичними вправами.....	245
ГАРАПКО В. І. Роль групової роботи у навчанні писемного мовлення англійською мовою старшокласників.....	247
HERSTSOVSKA N., HUDACHEK V. Components of the content of lexical competence.....	249
ГЛАГОЛА Є., ТЕЛИЧКО Н. Комунікативний підхід як основа методики формування англомовної комунікативної компетентності учнів старшої школи.....	250
ДЕЯК В.В., ІВАНОВА В.В. Психолого-педагогічні засади словесної творчості дітей дошкільного віку.....	252

Література

- 1.Афонькіна Ю.А. Психолого-педагогічне супроводження в ДНЗ розвиток дитини раннього віку: методичний посібник. М.: АРКТІ, 2010.
- 2.Біла А.Є. Пальчикові ігри для розвитку мови дошкільнят: посібник для батьків та педагогів. М.: АСТ, 2002.
- 3.Лютова Є., Моніна Р. Тренінг спілкування з дитиною. СПб., 2005.
- 4.Мухіна В. Дитяча психологія: підручник для пед. інститутів. М.: Просвітництво, 1985.

УДК [37.064:373.24:316.362]:37.015.311:17.022.1:316.612

ЧЕРЕПАНИЯ Н.І., ЧЕХ Н.
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-МОРАЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СПІВПРАЦІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ І СІМ'Ї

Соціально-моральне виховання дітей починається з перших років життя і ґрунтується на формуванні позитивних якостей особистості. Безперервний процес інтеграції дитини на соціальне середовище відбувається через оволодіння соціальними нормами, правилами, цінностями, знаннями, навичками, дозволяє йому бути успішним у суспільстві.

У процесі спілкування у закладах дошкільної освіти дитина виявляє свій характер, формує соціально-моральні якості, позиціонує себе як громадянин. Важливою складовою соціально-морального виховання дошкільнят є спілкування та комунікаційні зв'язки між дітьми. Постійна взаємодія, обмін знаннями та досвідом допомагають дітям встановлювати суспільні зв'язки, активно розвиватися та формувати позитивні навички життя у суспільстві. Успішне здійснення такої роботи неможливе без участі сім'ї, адже, перебуваючи з дитиною з моменту народження, батьки є в її житті першими та головними вихователями.

Перед більшістю дитячих садків сьогодні стоїть пріоритетне завдання – включити батьків у педагогічну взаємодію, при цьому не заохочувати прийняття батьками позиції споживача до освітніх послуг, а допомогти їм стати своїй дитині справжнім другом та авторитетним наставником. Виступаючи помічником у спілкуванні між батьками та дітьми, заклад дошкільної освіти створює атмосферу творчого спілкування, взаєморозуміння та підтримки.

Здебільшого сучасні батьки – люди обізнані та грамотні, вони добре знають, як виховувати своїх дітей. Тому позиція повчання та простої пропаганди сьогодні навряд чи дасть позитивні результати. Ефективніше буде створення атмосфери взаємодопомоги та підтримки сім'ї у складних педагогічних ситуаціях. Використання різноманітних форм організації спільної діяльності за інтересами в умовах дитячого садка та будинку дозволяє наблизити батьків до виховно-освітнього процесу.

Широкий спектр традиційних та сучасних, у тому числі дистанційних, форм взаємодії з батьками у педагогічній практиці закладів дошкільної освіти дозволяє вибудувати цілу систему роботи у цьому напрямку. Дитячий садок

сьогодні перебуває в режимі розвитку, а не просто функціонування, являє собою мобільну систему, яка має швидко реагувати на зміни соціального складу батьків, їх освітні потреби та виховні запити.

Однією з форм організації роботи у цьому напрямі є створення на основі муніципального закладу дошкільної освіти дитячо-батьківських об'єднань. Клуб чи творча вітальня стають місцем зустрічі педагогів, вихованців та їхніх батьків. Клуб – це особливий простір для спільної творчої діяльності дорослих та дітей, для спілкування та взаємодії, обміну досвідом сімейного виховання, знаннями, традиціями, прийнятими в сім'ї. Вітальня для творчих, креативних дітей та батьків знайомить з культурними, історичними, національними особливостями народів, що проживають на території краю. Діяльність дитячо-батьківських творчих об'єднань спрямована на освоєння загальнолюдських цінностей у вигляді прилучення до народної культури, має широкий спектр етнопедагогічних форм виховання.

У дошкільнят відбувається накопичення знань та вражень про рідний край, про людей, народи, формуються етичні, пізнавальні та естетичні уявлення, розширюється коло інтересів, потреб та мотивацій дітей. Таким чином, культурно-історичне середовище, що оточує людину з дитинства, є основою для формування її моральних якостей та сприяє успішній соціалізації у суспільстві. Очікування батьків від спілкування з дитсадком виправдовують себе повною мірою. Результатом багатогранної роботи стають підвищення компетенції батьків у питаннях виховання та посилення їх активної позиції у питаннях співпраці сім'ї та закладу дошкільної освіти а також створення методичної, психологічної допомоги та довірчої атмосфери взаємодії ЗДО та батьків вихованців, що відбивається на добробуті дитини.

Проте навіть ідеально побудована модель взаємодії дитячого садка з сім'єю залишиться «моделлю на папері», якщо вихователь не виробить собі конкретних форм коректного поводження з батьками. Позитивний настрій на спілкування є тим самим міцним фундаментом, на якому будується вся робота дитсадка з батьками. Щоденна, доброзичлива взаємодія педагогів із батьками означає значно більше, ніж окремих добре проведених заходів.

Сучасний заклад дошкільної освіти та сім'я повинні прагнути до створення єдиного простору успішного розвитку дитини. Включена взаємодія та спільна діяльність дітей та батьків створюють оптимальні умови для соціалізації дитини та розвитку моральних якостей особистості. Розкриття потенціалу учасників освітнього процесу можливе, і це залежить від грамотного організованого виховного простору закладу дошкільної освіти.

Література

1. Актуальні проблеми досліджень сучасної сім'ї в Україні. *Український соціум*. 2004. № 2 (4). С.80-84.
2. Бондарчук О.І. Сім'я як осередок соціалізації дитини. *Проблеми соціальної захищеності дітей в ринкових умовах*. К.: АЛД, 1998. 95с.
3. Антонова Т., Волкова Е. Проблеми та пошук сучасних форм співпраці педагогів дитячого садка з сім'єю дитини. *Дошкільне виховання*. 1998. № 6. С. 66.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>